વિભાગ A

નીચે આપેલા 1થી 5 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A), (B), (C), (D) પસંદ કરીને ઉત્તર લખો : *[પ્રત્યેકનો 1 ગુણ]* **5**

1. મહાન ભૂગોળવિદ કાર્લરિટર કયા દેશના હતા?

(A) ગ્રીસ (B) ઇંગ્લૅન્ડ (C) અરબસ્તાન (D) જર્મની

2. શનિના ઉપગ્રહનું નામ નીચેના પૈકી કયું છે?

(A) ટાઇટન (B) ચંદ્ર (C) ઍરોન (D) ટિટોન

3. રોબિન્સન – સોનાની ખાણ કયા દેશમાં છે?

(A) યૂ.એસ.એ. (B) રશિયા

(C) દક્ષિણ આફ્રિકા (D) દક્ષિણ કોરિયા

4. કયા સાધનથી ભૂકંપની તીવ્રતા માપી શકાય છે?

(A) સિસ્મોગ્રાફ (B) બેરોગ્રાફ

(C) એનિમોમિટર (D) બૅરોમિટર

5. મુખ્ય ભૂ-તકતીઓની સંખ્યા કેટલી છે?

(A) 7 (B) 8 (C) 9 (D) 15

વિભાગ B

નીચે આપેલા 6થી 10 સુધીના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં **આપો : [*પ્રત્યેકનો 1 ગુણ*]** **5**

6. પૃથ્વીસપાટીનાં ભૂમિસ્વરૂપો ક્યાં ક્યાં છે?

7. કયા જીવો ચુનાળું પ્રસ્તર ખડકોની રચના કરે છે?

8. સ્વ-સ્થાનીય જમીન એટલે શું?

9. ભારતમાં સ્થળવર્ણન નકશા તૈયાર કરતી સંસ્થા ક્યાં આવેલી છે?

10. ભૂપૃષ્ઠના નકશામાં કઈ બાબતો દર્શાવવામાં આવે છે?

વિભાગ C

નીચે આપેલા 11થી 14 સુધીના પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો : *[પ્રત્યેકના 2 ગુણ]* **8**

11. હાલની વૈશ્વિક સમસ્યાઓ કઈ કઈ છે?

અથવા

ભૂગોળ કયા કયા વિષયો સાથે અનુબંધ ધરાવે છે?

12. પાર્થિવ ગ્રહો કયા કયા છે?

13. પૃથ્વીની ઉત્પત્તિ સમજાવતા સિદ્ધાંતો કયા કયા છે?

14. સાઈમા સ્તરમાં કયાં ખનિજ તત્ત્વો આવેલાં છે?

વિભાગ D

નીચે આપેલા 15થી 18 સુધીના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો : *[પ્રત્યેકના 3 ગુણ]* **12**

15. 'માનવ-ભૂગોળ' પર ટૂંક નોંધ લખો.

16. મિશ્રાવરણ (મેન્ટલ) વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

17. 'જ્વાળામુખીની સર્જનાત્મક અસરો' વર્ણવો.

અથવા

ભૂકંપ થવાનાં કારણો કયાં કયાં છે?

18. 'રૂઢ સંજ્ઞાઓ' નકશાની લઘુલિપિ છે. કારણ આપો.

વિભાગ E

નીચે આપેલા 19થી 22 સુધીના પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો :

[પ્રત્યેકના 5 ગુણ] **20**

19. પૃથ્વીની ઉત્પત્તિ સમજાવતા ભરતીવાદની ચર્ચા કરો.

અથવા

પૃથ્વીની આંતરિક રચના વર્ણવો.

20. જ્વાળામુખીના પ્રકારો જણાવી દરેક વિશે ટૂંકી નોંધ લખો.

21. ભૂમિખંડો અને મહાસાગરોની વહેંચણીની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

22. જમીનનિર્માણ-પ્રક્રિયા સમજાવી તેનાં મુખ્ય લક્ષણો વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.